

EL POBLE: CATALA

5 Cts.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTHECA CATALUNYA Y NACIONS IBERIQUES. 4 pesetas trimestral PAISOS D'UNIO POSTAL. 9 pesetas trimestral

ANY IV Barcelona, diumenge 20 d'octubre de 1907 NÚM. 612 REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: PLASSA SANTA AGNA, 17. PRAL.-TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTHECA CATALUNYA Y NACIONS IBERIQUES. 5'00 pesetas trimestral BARCELONA. 1'50 pesetas cada mes

5 Cts.

EL JOYE
D. JOSEP AMARGÓS Y TORRES
Professor auxiliar de la Facultat de Farmacia d'aquesta Universitat ha mort a l'edat de 26 anys havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica (A. C. S.)

El Digne y Claustre de Professors de la Facultat, els seus amics y dones, germans, avis, oncles, cònsols y dones parents, participen als seus amics y coneguts tant dolorosa pèrdua y els preguen el tinguin present en lurs oracions y se servixin assistir a la casa mortuoria, carrer de Caputxins, 60 y 62 (Barrià), demà dilluns, a les 10 del matí, per acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial, y d'allí al Cementiri del S. C.

No's convida particularment

Roviralt y C.
Cartró-cuiro
— pera cobertes —
24 - Carrer Ample - 24
Barcelona

Dr. VILANOVA dels hospitals de París; malalties de la pell y cabell. Extracció radical del pel moixí. De 11 a 1 y de 7 a 8. Fontanella, 9, primer.

MAQUINES PERA COSIR
MAQUINES PERA FER MITGES
BICICLETTES
Santasusana Carme, 34
Casa de confiança, fundada en 1870.—La més antiga d'Espanya

Dr. Perearnau dels Hospitals de París. Especialista Ronyó y Vies genitourinaries. Bruc, 6, pral. (junt Trafalgar). De 11 a 12 y 2 a 6.

Material Fotogràfic
RIBA, S. en C.
PLAQUES SEQUES HAUFF
INSTANTANIES ORDINARIES
INSTANTANIES ORTOCROMATIQES
ANTIALBO ORTOCROMATIQES
Intensitat y claretat excel·lents. — Granulació molt fina. — Sense coloració groga. — Molt apropiat per a l'us de la fotografia.

PLACA FLAVINE HAUFF
Placa instantània ortocromàtica de sensibilitat extraordinària al groc y al verd, reproduint fidelment els colors sense écran groc.

REVELADORS HAUFF
en substància, cartutxos y solucions concentrades.

Existències de les meravelloses
PLAQUES AUTOCROMES LUMIÈRE
per a la fotografia dels colors, així com del material necessari per a manipulació.

Plaça Catalunya, 20 - Barcelona

LIQUIDACIÓ
FERRAN VII, 34 CASA BARTRA FERRAN VII, 34
Se realitzen totes les existències d'hivern, altes novetats en llanols, panyos, sedes, velluts, confeccions, boes y pells a preus sense competència

EL SOL
Boqueria, n.º 33 y 35, y Cegos, n.º 2
Boas pell per a senyors. . . Desde 2 ptes. Boas mongolia per a senyors. Desde 10 ptes.
Boas ploma per a senyors. . . Id. 6 id. Genros de punt a preus de fàbrica.

PANYERIA "LA INGLESA" Vende al detall. — Preu fixe
trajes, de 8 a 15 pesetas. — Artículos per a senyors a preus de fàbrica.
C. C. RIERA DE SANTA AGNA, 22

BRAGUERS els millors SISTEMA BRU. — Sant Francisco de Paula, número 8, al costat de l'Església de Sant Francisco.

MOSAICS E F ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 8

Dr. M. March metge oculista, ha traslladat son Consultori de la Rbla. de les Flores, 3, al carrer de Cortis, 670 (entre Lauria y Bruc). De 10 a 1 y a les 3 tardes.

ACADEMIA
Arce, 7, pral. (Plaça Santa Agna)
FUNDADA L'ANY 1879

Calcul mercantil, Teneduria de llibres, Reforma de lletra, Correspondència comercial, Idiomes, per professors estrangers, Ortografia, Mecanografia y Taquígrafia. Centre d'ensenyança practica y breu, pel sistema intuïtiu aplicat individualment. Aquesta Acadèmia's distingeix pel nombre suculent de professors especialistes per a atendre degudament les classes, obertes des de les nou del matí a les onze de la nit. Completa independència per als alumnes majors d'edat.

COTS
GERRES
PERA LLET

Aquestes gerres són fetes d'una sola peça, de planxa d'acer fortament estampada, ab lo que no hi ha cap recost, sent puguin quedar restes de llet que fermentin. La boca es ample y permet una fàcil llimpia, responen com cap altre a totes les exigències higièniques.

David Ferrer y C., s. en c.
- 6, ESCUDELLERS, 6 - Barcelona

DE MADRID Estant
Cròniques parlamentaries

Fins els mateixos diputats de les colles monàrquiques saben distingir la valia de les persones. El discurs del senyor Bertran y Musitu sobre l'Administració local, metòdic y contundent, fou escoltat per la Cambra ab respectuós silenci. Els senyors que omplen els bancs de la dreta y del centre no obrien la seva intel·ligència als arguments de l'orador solidari; però, al menys, estaven quiets y callaven. Després s'alçà un senyor de negres barbes iresutes, anomenat Maldonado, per a contestar en nom de la Comissió; y mentres el bon home explicava ab veu ocsada coses estranyes de sociologia, patologia y terapèutica y se feia un embull tractant de les teories pactistes contingudes en l'«*Principi federatiu*» de Proudhon, els pares de la patria estenien per tota la Cambra un teixit de converses remoroses, ab barreja d'indiscretes rialles... Semblava allò el mercat de Calaf.

Rebèl diputat per Vilanova, a dins y a fora de la sala de sessions, les enhorabones dels seus companys, per l'acti y la lògica del seu parlament. El paragraf final fou objecte de forsa comentaris. Com ja valgué telefonar oportunament, el senyor Bertran, tot combatent el projecte maurista, havia deixat entreveure la possibilitat d'un aranjament al Govern transigís en alguns punts y feia concessions. El fet de que en això el senyor Bertran havia interpretat el criteri de la dreta regionalista, donava importància a les seves manifestacions.

El senyor Sunol no s'amagava de dir que ell no creu gens ni mica en la possibilitat d'un acord entre la representació catalana y en Maura. El diputat per Barcelona parlava en un rotlló d'amfós: «No valen esmenes, ni modificacions, ni res...» — Aquest projecte ve a treure, en els que encara la tinguessin, la darrera esperança d'una solució de concòrdia entre Catalunya y el règim. La llei projectada es unitària y es antinacionalista; afecta a tots els problemes vitals de la vida catalana, els quals queden resolts per en Maura en una forma que ofegny negals anhelos liberals y renovadors del nostre poble. Aproxo que serà el projecte, no hi haurà res a fer ab els governs de la monarquia. Quedarà accentuat el dualisme extrem entre la nova Catalunya y l'Espanya vella. Els dos esperits enemics, potser irconciliables, reanunsaran, ab formidable escat de braó, la batalla de l'avenir. No; no's podem entendre ells y nosaltres. No's podem entendre ara i ens podem entendre mai.»

La veu del senyor Sunol era dolorida y serena. Els seus ulls tenien una mirada vaga y somniosa... Varià de tema la conversa, y el diputat nacionalista republicà digué que aquest cel baix de Castella li donava a sobre. Aquí, ell no pot acostar-

Segons *El Imparcial*, la riada de Màlaga ha causat més perjudicis que totes les de Catalunya juntes, y protesta de que'l Govern equipari la una ab les altres. Quin concepte deu tenir l'artífici de la indústria y de l'agricultura catalanes! Se pensaria, segurament, que les fàbriques de la ribera del Cardener són una cosa així com les glòries de la Bombilla y que's camps del Llobregat y de Lleida no són gaire més grans que'l Campo del Moro.

Però que no hi falti res, surt també allò de les avantatges industrials concedides a Catalunya en perjudici d'Espanya. Y així diu el periòdic den Cavia que «los industriales malaguenos no olvidaran que el trabajo les hizo felices contra las leyes de la nación, que favorecen a otras comarcas», y atorga que's malaguenos no són d'aquells que demanen «*veyes protectoras, ni dádivas, ni generosidades*».

Ni aquestes hores de dolor saben respectar els miserables enemics de la terra catalana.

El senyor Salaberry, diputat carlí, es un orador eloquent y ràil, de l'escola tribuniciana den Mella. Ha consumit un dels torns contra'l projecte d'Administració local, fent del mateix una crítica valenta y encoartada. El senyor de la Comissió que li contesta paga algunes ensopegades y la Cambra, durant un moment, s'esvalota. Mentrestant, els banos de la majoria resten gairebé buids.

A quarts de set del vespre s'ha sospès el debat y s'ha aixecat la sessió. Havia de parlar el senyor Sunol, però aquest no tenia temps per a pronunciar tot el seu discurs y hauria degut troncarlo per la meitat. Demà, doncs, parlarà el diputat per Barcelona, qui marcarà en la discussió present el matís radical, essencialment nacionalista, de l'esquerra patriòtica.

A. ROVIRA Y VIRGILI
Madrid, 18 d'octubre 1907.

De política
Per bon camí

Els despatxos que dijous y divendres rebem de Madrid, per conducte de l'Associació de la Premsa barcelonina, tradueixen un fet important y del que cal felicitar-nos. En referència a l'assumpte de l'Administració local el senyor Cambó ab els elements que dintre d'Administració constitueixen les esquerres.

Aquest acord anirà seguit d'una major ampliat y d'una major energia en combatre'l projecte de llei den Maura, que, segons telegrafia democràcia la mateixa Associació, ab general esverament dels nacionalistes, anava a passar sense l'oposició formidable que's mereix, per haver estimat nostres companys de la dreta que, ab les modificacions introduïdes en el projecte per la Comissió, ja s'havia aconseguit una victòria.

Sorositament per Catalunya, la nostra actitud, molt més que ella, l'esforç patriòtic realitzat pels diputats nacionalistes republicans, y en especial pel senyor Hurtado, que signà el primer port a Madrid la bandera d'Independència, han aconseguit donar als demers diputats, a lo que nosaltres desitjàvem primer moment creurem indispensable.

Lo que hi ha es que ab vacilacions y mardades s'ha perdut un temps preciós, temps que's podria haver aprofitat per a remoure més fonamental l'opinió de Catalunya.

S'arrela no obstant lo oportunitat de l'assumpte, per a fer-nos més recelosos, més esceptics respecte lo que's governants pugun donar-nos. Cert es que aquests, segons recordava'l senyor Bertran y Musitu en el seu raonat discurs parlamentari del dijous, ens havien

Miting aplassat
El miting contra'l projecte d'Administració local que ahir al vespre devia celebrar-se al Centre Republicà Progresista del carrer de l'Hospital, s'ha aplassat fins al dissabte vinent.

Teatres y Concerts

PRINCIPAL — Estrada de EL NATURAL, joguina en dos actes d'Edmundo Amiel.

Poques paraules. Un sainet en dos actes — que també podria resoldre en un — que teatralment es d'una insignificant manifestació. Una xicota vinda que després de diferents estratagemes, entre elles, a dir de passar al seu pare pel seu marit, acaba per casarse ab el jove que preferia. No hi ha res més en la trama de la comèdia. En lo altre, ademés d'un llenguatge català de trenta anys enrera, hi ha una serie de chistes no a poca soltes, sinó del gènere dels de «La Gatita Blanca», que si no fan pel teatre Principal, fan menys encara per la sana dramàtica catalana.

No volem presumir de moralistes, però confessam que les indecències sonen sempre malament, aduho en les orelles més preocupades. Lo restant de l'obra es divertit per lo fàcil, per lo antinatural y per lo barroc. En fi, una mena de tantes comèdies dolentes com se venen estrenant, ja'n poden fer de coses els elements que's preocupen per l'educació del poble, si a lo altre, dos tres han de topar ab un senyor Aulés que's fasset perdre tot lo que tant ens ha costat d'aconseguir!

Y prou. No més una mica d'ironia per la pretenació de l'autor: «Teatre Autèntic». Ja veia que sols se podria anunciar ab aquesta prosopopeia a una gran figura de la dramàtica. Per exemple: «Teatre Shakespeare», «Teatre Molière»... Però ja es sabut que de lo sublim a lo ridícul no més hi ha que un pas... — M.

A L'ATENEU BARCELONÈS

Sessió inaugural

Don Josep Falc y Plans, tractà'l tema «El nacionalisme català»; don Josep Carner donà una lectura del seu «*II llibre de sonets*»; don Santiago Rusiñol llegí alguns capítols de la seva novel·la inèdita «*L'auca del senyor Esteve*»; el dia següent, l'Orfeó Gracienc se donà a conèixer als socis de l'Ateneu ab un esculit concert; don Joan Givanel inaugurà unes conferències dedicades totes elles a estudiar la novel·la «*Tirant lo Blanch*»; l'escriptor base, don Francesc Gollia, llegí alguns fragments del seu llibre inèdit «*El Regionalisme, el Patriotisme y el Militarisme*»; mossèn Jaume Barrera llegí la seva traducció catalana de l'«*Art Poètica*» d'Horaci; don Jaume Llobera donà una audió de composicions musicals; don Marc Roca donà a conèixer l'aparell de la seva invenció per a «*El Transport aeri per l'electricitat sense forsa generadora*»; el senyor Sanpere y Miquel tractà d'«*Els trescentistes catalans y lurs orígens*»; el doctor Roura y Barrios donà una conferència sobre «*Terra Baixa*»; a Praga, y llegí don Josep Baga el seu llibre inèdit de versos «*Fruit d'Amor*».

El dia 14 de juny, d'acord ab l'Excmo. organista la secció de literatura de l'Ateneu una vetllada en honor de donya Blanca de los Rios; el 18 del mateix mes, don Ignasi de L. Ribera Rovira féu una «*Homenaje a don Nal*» a Portugal; y el dia 21 el doctor Nadal donava una conferència sobre «*Taquigrafia espanyola*»; els dies 22 y 25 el mestre Domènec Espanyol tractà de les sonates de Schubert.

A més s'hi han celebrat altres actes en el saló de l'Ateneu, entre ells, el dia primer de octubre, l'«*Inauguració de curs dels «Estudios Universitaris Catalans*», donant-hi tot l'any classes de Literatura catalana, Dret civil, Historia de Catalunya y Lengua y Literatura portugueses. Cada dilluns, per encàrrec dels mateixos Estudis, hi donà lliçons de Vini-vinicultura don Manuel Raventós. També en les sales de l'Ateneu s'hi han celebrat diverses reunions preparatòries de l'«*Escola de Desamparats*», y de la «*Lliga de Defensa de Barcelona*».

Les adquisicions per a la Biblioteca han anat en augment, y segurament la normalitz-

